

TIMELINE ING

Vanaf 2000 ING Direct in de VS

ING Direct blijkt een succesvol concept. Het businessmodel, dat is gebaseerd op de Postbank, slaat aan in onder meer de VS, Spanje en Frankrijk.

In de VS schrijft de wet voor dat 65 procent van het opgehaalde spaargeld moet worden gestoken in Amerikaans vastgoed. ING voldoet hieraan door zelf hypotheek te verstrekken en door pakketten hypotheek van andere financiële instellingen te kopen. ING koopt onder andere zogeheten Alt A-hypotheek. Alt-A hypotheek zijn van een betere kwaliteit (minder risicovol) dan subprime hypotheek, maar van mindere kwaliteit dan 'prime' hypotheek. De laatste zijn hypotheek van de hoogste kwaliteit en met het minste risico.

16 mei 2007 ING koopt eigen aandelen

ING kondigt aan voor zo'n 5 miljard euro aan eigen aandelen te gaan inkopen. Op dat moment oordeelt de markt dat ING teveel kapitaal heeft. Aandeelhouders profiteren doorgaans van een aandeleninkoop omdat het bedrijf het dividend over minder aandelen hoeft te verdelen. Nadeel is dat inkoop de financiële buffers vermindert.

september 2007 – september 2008 Daling huizenprijzen VS

De huizenmarkt in de VS stagneert. De daling van de huizenprijzen leidt direct tot problemen bij hypotheekverstrekkers die steeds vaker last krijgen van wanbetaling. Banken die Amerikaanse hypotheek op de balans hebben staan komen in een ander daglicht te staan.

Naarmate de kredietcrisis zich in 2008 verder ontwikkelt, gaat de markt hogere eisen stellen aan de kapitaalratio's van de instellingen dan de op dat moment geldende kapitaaleisen. Ook de visie van de markt op een hoge leverage (het financieren van veel activa met relatief weinig kapitaal) slaat in korte tijd om. De hoge leverage verandert van een 'asset' in een 'liability' en wordt door de markt niet langer geaccepteerd.

Voor banken en verzekeraars met Amerikaanse activiteiten, zoals ING, vormt de neerwaartse spiraal in de waarde van hypotheeksecuritisaties in de VS een extra probleem. De handel in deze producten komt nagenoeg tot stilstand en de daarop sterk dalende marktwaarden komen vanwege boekhoudregels direct tot uiting in het kapitaal. Dit leidt tot (grote) negatieve herwaarderingen waardoor solvabiliteit en leverage verslechteren, terwijl de markt juist steeds hogere eisen stelt en het welhaast onmogelijk is om kapitaal aan te trekken.

29 september 2008 **Speculaties overname Fortis door ING - negatieve marktsentimenten**

Speculaties over een overname van delen van Fortis of ABN Amro door ING hebben op maandag 29 september 2008 een sterke daling van de koers van ING tot gevolg. Die avond deelt ING mee dat de overname van ABN Amro is onderzocht, maar van de baan is.

Het negatieve sentiment in de markt wordt die dag verder beïnvloed door het feit dat het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden TARP afwijst. Zie dossier **Internationaal**.

1 oktober 2008 **Bewegelijke koers ING**

De koers herstelt zich kortstondig.

9 oktober 2009 **Kapitaalfaciliteit**

Tijdens een persconferentie in de late avond kondigen minister van Financiën Bos en president Wellink van DNB gezamenlijk een plan aan ter bescherming van de financiële sector. Dit actieplan voorziet in een kapitaalfaciliteit voor elke in de kern gezonde bank of verzekeraar. Initieel is voor de faciliteit 20 miljard euro beschikbaar. Ook wordt gemeld dat instellingen zo nodig in overleg kunnen treden met de autoriteiten over specifieke balansproblemen. Zie dossier bankensteun

17 oktober 2008 **Koersval ING**

ING komt verder onder druk te staan als gevolg van sombere analistenrapporten. De al ver gedaalde beurskoers van ING daalt met nog eens bijna 30 procent in één dag, en sluit op 7,34 euro. Op 1 januari 2008 was het aandeel nog 26,75 euro waard.

19 oktober 2008 **Kapitaalinjectie 10 miljard**

Tijdens een persconferentie om 20.00 maken minister van Financiën Bos, DNB president Wellink en ING bestuursvoorzitter Tilmant bekend dat ING een kapitaalinjectie van 10 miljard euro krijgt. De overheid steekt 10 miljard euro in ING zodat de bank-verzekeraar beter in staat is tegenslagen op te vangen. De minister van Financiën spreekt in dit kader van een 'dikkere jas'. Zie [hier](#) (20 oktober) en [hier](#) (26 oktober) de brieven van het kabinet aan de Tweede Kamer.

De Nederlandse overheid verbindt een aantal voorwaarden aan de steun. De staat mag twee leden van de raad van commissarissen voordragen. Deze commissarissen hebben een vetorecht bij bepaalde ingrijpende beslissingen. Verder worden de variabele beloningen voor de raad van bestuur ingetrokken. De instellingen met staatssteun moeten een nieuw duurzaam beloningsbeleid ontwikkelen.

De staat zal later bekendmaken een jaarlijks rendement van circa 15 procent te verwachten op deze steun als ING het bedrag helemaal heeft afgelost. Bij de twee andere instellingen die een kapitaalinjectie krijgen, SNS Reaal en Aegon, gaat de overheid uit van een vergelijkbaar percentage.

21 oktober 2008 **Verlaging creditrating**

Kredietbeoordelaar Moody's verlaagt creditrating van ING. Belangrijke reden is de aanhoudende onduidelijkheid over de Alt-A portefeuille.

23 oktober 2008 **Presentatie garantieregeling**

De overheid lanceert een garantieregeling voor middellange leningen door banken. Banken kunnen tegen marktconforme premie een overheidsgarantie krijgen. Partijen die geld lenen aan deze banken weten dan dat in geval van nood de Nederlandse staat de verplichtingen nakomt. Initieel is voor de regeling 200 miljard euro beschikbaar. Onder andere ING zal later gebruik maken van deze regeling.

31 oktober 2008 **Europese Commissie keurt regeling goed**

De Europese Commissie (EC) keurt de Nederlandse garantieregeling goed. [Persbericht](#).

12 november 2008 **Verlies derde kwartaal**

ING lijdt een nettoverlies van ruim 585 miljoen euro in het derde kwartaal. De EC keurt de kapitaalinjectie van 19 oktober conditioneel goed¹.

November 2008 **DNB onderzoekt Alt-A**

DNB schakelt eind november een externe partij (Dynamic Credit) in om de kwaliteit van de Alt-A portefeuille van ING diepgaand te beoordelen.

December 2008 **Aanhoudende onrust**

Aanhoudende onrust rond aandeel ING. Marktpartijen willen duidelijkheid over de risico's van de Alt-A portefeuille.

20 januari 2009 **Geruchten over steun**

Geruchten in de media over extra steun voor ING.

26 januari 2009 **Overheid koopt deel Alt-A**

De IABF (Illiquid Asset Backed Facility) wordt bekendgemaakt. De overheid neemt van ING 80 procent over van het risico op de Alt-A portefeuille. Deze heeft ten tijde van de bekendmaking van de IABF een nominale waarde van ongeveer 30 miljard euro. De overheid ontvangt voor deze risicoverschuiving een garantievergoeding. Verder gaan de inkomsten uit de hypotheek naar de staat. Die betaalt op zijn beurt een managementvergoeding en een fundingfee aan ING. Voordeel van de constructie is dat de Alt-A portefeuille grotendeels van de balans van ING is. Hierdoor hoeft de bankverzekeraar veel minder af te boeken als de waarde van de portefeuille daalt. [Persbericht](#)

De Alt-A garantie was noodzakelijk omdat de kapitaalinjectie van 10 miljard euro de onrust rond ING niet wegnam. Beleggers en andere banken bleven huiverig voor dreigende extra verliezen op de Alt-A portefeuille.

ING maakt ook een bestuurswissel bekend. Bestuursvoorzitter Michel Tilmant zal aftreden. De ceo wordt opgevolgd door Jan Hommen, op dat moment nog voorzitter van de raad van commissarissen.

30 maart 2009 **Akkoord over beloningen**

Het ministerie van Financiën sluit een herenakkoord met de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) over duurzaam en gematigd beloningsbeleid. De volgende afspraken worden onder meer gemaakt:

- Bij instellingen met staatssteun ontvangt de raad van bestuur over 2009 geen bonus en bij het senior management is de financiële instelling terughoudend bij het verstrekken van bonussen.
- Zolang de kredietcrisis duurt, mag de salaristijging van de top niet hoger zijn dan bij de rest van het personeel.
- Lange termijndoelen moeten een grotere rol gaan spelen bij het toekennen van de variabele beloning.

31 maart 2009 **EC keurt IABF goed**

De EC keurt de IABF conditioneel goed, voor een periode van zes maanden.

9 april 2009 **Back to basics**

ING presenteert Back to basics-strategie. Deze maatregelen vormen de kern van het door ING op last van de Europese Commissie opgestelde herstructureringsplan. De EC heeft alle banken die overheidssteun hebben ontvangen maatregelen opgelegd. Hoe meer steun ze ontvangen, hoe ingrijpender de herstructurering. Op deze wijze wil de EC voorkomen dat deze banken oneerlijk kunnen concurreren met partijen die zonder steun de crises doorkwamen. Andere beperkingen die voor gesteunde banken gelden, zijn onder meer dat ze geen marktaandeel mogen veroveren met scherpe tarieven en dat grote overnames niet zijn toegestaan.

De extra randvoorwaarden die de EC verbindt aan de steun die aan financiële instellingen wordt gegeven, kunnen echter botsen met het prudentiële belang waarvoor DNB staat. De randvoorwaarden die de EC heeft gesteld bij ING brengen naar het oordeel van DNB aanzienlijke prudentiële risico's met zich mee. DNB intervenueert om deze reden in de procedures die ING en de Staat zijn begonnen tegen de EC.

15 september 2009 **Verlenging garantie**

De EC verlengt de voorlopige goedkeuring van de IABF. [Persbericht](#)

26 oktober 2009 **ING zet strategische koers verder door**

Tekst: ING maakt bekend dat het toewerkt naar een volledige scheiding van de bancaire en verzekeringsactiviteiten. Hiermee zet ING de in april 2009 aangekondigde strategische koers verder door.

18 november 2009 **Definitieve goedkeuring EC**

Definitieve goedkeuring van de kapitaalinjectie, de IABF en het herstructureringsplan door de EC. [Persbericht](#)

21 december 2009 **Aflossing 5 miljard**

ING lost 5 miljard euro aan staatssteun vervroegd af.

15 maart 2010 **Winst in 2009**

Publicatie van jaarverslag 2009, nettowinst van 748 miljoen euro.

28 januari 2011 **ING en Staat in beroep tegen EC**

ING maakt bekend in beroep te gaan tegen specifieke onderdelen van de beslissing van de EC. ING gaat in beroep tegen de wijze waarop de EC de hoogte van de staatssteun berekent, ook de Staat gaat tegen dit onderdeel van de EC beslissing in beroep. Daarnaast is ING van mening dat de door de EC opgelegde restricties die gelden bij het concurreren op prijs. Later wordt bekend dat ook DNB deelneemt in de rechtszaak. DNB vindt dat de EC informatie van de toezichthouder moet meewegen in haar beslissingen.

14 maart 2011 **Forse winst 2010**

Publicatie van jaarverslag 2010, nettowinst van 3.893 miljoen euro.

13 mei 2011 **Aflossing 2 miljard**

ING lost 2 miljard euro af. In totaal heeft ING 7 miljard van de 10 miljard van de ontvangen staatssteun terugbetaald. Daarnaast heeft ING ruim 2 miljard euro aan rente en premies betaald.

16 juni 2011 **Verkoop ING Direct VS**

ING kondigt de verkoop van ING Direct US aan. Hierdoor zal, indien de verkoop doorgaat, de omvang van de garantie van de Staat in het kader van de IABF afnemen. Op 18 oktober 2011 [beantwoordt](#) de minister van Financiën hierover Kamervragen.